
VIHERALUEIDEN HOITO-OHJEET

KEVÄT HOITO

- Lannoita puut ja pensaat kevätlannoitteella (Kemiran puutarhan yleislannos 1 dl / pensas (5-10 kg / aari) tai Biolanin lannoiteaineet 20–30 l/ aari) annosteluohjeet löydät myös lannoitesäkkien ohjeista. Poista kuorihumuskatetta pensaahan alta, kun laitot lannoitetta pensaiden tyvelle, lannoituksen jälkeen laita kate takaisin paikoilleen.
- Lannoita (Puutarhan yleislannos 2,5-3 dl/m²) ja kalkitse (muutaman vuoden välein) perennapenkit.
- Tee ylläpitokalkitus n. 10 kg/aari kevätkosteaan maahan esim. kolmen vuoden välein. Nurmikon sammaloituminen kertoo kalkin puutteesta ja maan liiallisesta tiivistymisestä.
- Siivoa perennapenkeistä kuolleet varret ja lehdet.
- Rapsuta nurmikolta kevät kulo ja haravoi pois oksat ja muut roskat. Tee paikkauskylvöt tarvittaessa, jos jääpolte on tuhonnut nurmikkaa.
- Nurmikon suotuisa lannoitusaika on ruohon vihertäessä (esim. Nurmikon kestopannos 5kg/100 m² tai nurmikkolannos PLUS 7-9kg/100 m²).
- Leikkaa pensaiden ja puiden katkenneet, palaneet tai muuten kuivettuneet oksat. Muissa hoitoleikkauksissa ota yhteyttä puutarha-alan asiantuntijaan.

KESÄN PIHATYÖT

- Nurmikon leikkuu. Yleensä leikkuu tapahtuu kerran viikossa. Keväällä ruoho jätetään parilla leikkuukerralla tavallista pidemmäksi (5 cm), jotta juuristo vahvistuisi talven jälkeen. Ruoho leikataan yleensä nelisenttiseksi, mutta poudalla se on syytä jättää pidemmäksi suojaamaan juurenniskaa. Kun

nurmikkoa leikataan usein, vähäinen ruohonsilppu voidaan jättää nurmikolle, mutta harvemmin leikattaessa jätteet on syytä kerätä pois.

- Nurmikkoa on hyvä kastella poudalla (sadettajalla paras kastelutulos). Poutakausina nurmea täytyy kastella niin runsaasti että multa on kosteata ainakin 2 sentin syvyydeltä. Liian vähäinen kastelu kääntää juuren kasvun pintaa kohti ja nurmi vaurioituu poutakautena. Kastelu kannattaa tehdä illalla.
- Jos ruoho on vaaleaa tai se joutuu alttiiksi kovalle kulutukselle, hoitolannoitus on paikallaan kesä-heinäkuussa (esim. Nurmikon kestoannos 3kg/100 m²).
- Pensasalueet kantataan tarvittaessa, jotta nurmikko ei leviä pensaiden alle.
- Kitke rikkaruohot pois pensas- ja perennaistutusalueelta ja haraa multapinta muutaman kerran kesässä.
- Nypi perennoista ja kesäkukista kuihtuneet kukat.
- Leikkaa keväällä kukkivien perennojen kukinnot pois.
- Tue korkeat perennat ja ohjaa köynnöskasvit kasvamaan niille asennettuja tukia ja säleikköjä pitkin.
- Vuorimännyn vuosikasvaimia tulee tyypistää noin puolet juhannuksen aikaan.
- Kastele istutettuja taimia tarvittaessa, juuristo kasvaa syvemmälle, kun kastelet harvemmin, mutta kerralla annat runsaasti vettä puille 50–100 l/kpl, pensaille 20–30 l/kpl ja perennoille 5-15 l/m².
- Puhdista laatoitukset ruohosta joko mekaanisesti tai torjunta-ainetta käyttäen (tehoaine laimennetaan veteen ja seos levitetään kasvustoon kastelukannulla tai sumutuspullolla).
- HEINÄKUUN JÄLKEEN EI ANNETA TYPPI (N) PITOISTA LANNOITETTA MONIVUOTISILLE, vaan kaikki voi lannoittaa PK-LANNOKSELLA 50–10 kg/aari.

SYKSYN PIHATYÖT

- Anna pihan kasveille ja nurmikolle syyslannoitus elo-syyskuussa (esim. Kemiran PK-lannos tai Biolanin syyslannoite).
- Suojaa talvenarat kasvit vasta loppusyksyllä.
- Suojaa hedelmäpuiden rungot runkosuojuksilla ja ympäröivillä verkoilla, jos asut alueella missä liikkuu jäniksiä tai hirvieläimiä.
- Haravoi lehdet nurmikolta.
- Ruohovartisten perennojen lakastuneet lehdet ja versot leikataan, ei kuitenkaan onttovirtisia perennoja kuten esim. nauhuksia.

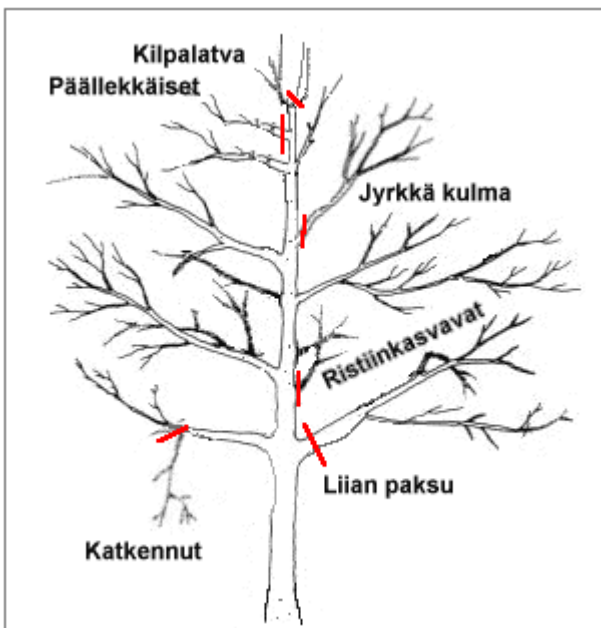
YLEISTÄ

- Irrota tukiseipäät n. kahden vuoden kuluttua istutuksesta, aiemmin vain jos huomaat, että puun voimakkaan kasvun vuoksi tuenta vaurioittaa puun runkoa ja oksistoa.
 - Kun alusta on kitketty hyvin puhtaaksi rikkakasveista, lannoita pensasalueet hyvin typpipitoisella lannoitteella ja laita katteeksi kuorikatetta. Pensaille max. 10 cm kerros.
 - Nurmikον paikkauskylvöt tehdään keväällä, kun talvituhot on havaittu. Paikattavalta alueelta haravoidaan kuollut kasvimassa pois ja kasvualustan pinta rikotaan 5-10 cm syvyydeltä. Painanteisiin lisätään multaa. Tasatulle alueelle kylvetään tasaisesti nurmikkoheinänsiemeniä, mielellään samaa siemenseosta kuin perustettaessa. Siemenet peitetään kevyesti haravalla ja alue tiivistetään jyrällä, vesitynnyrillä tai polkemalla.
 - Erityisesti murskepintaisten käytävien reunat pidetään kanttauksella siistinä. Reunoista leikataan terävällä lapiolla käytävälle kasvanut ruoho juurineen pois. Reunat saadaan suoriksi linjalangan avulla. Rajakohtaan muotoillaan painanne tai pykälä nurmen korkeuden mukaan.
-

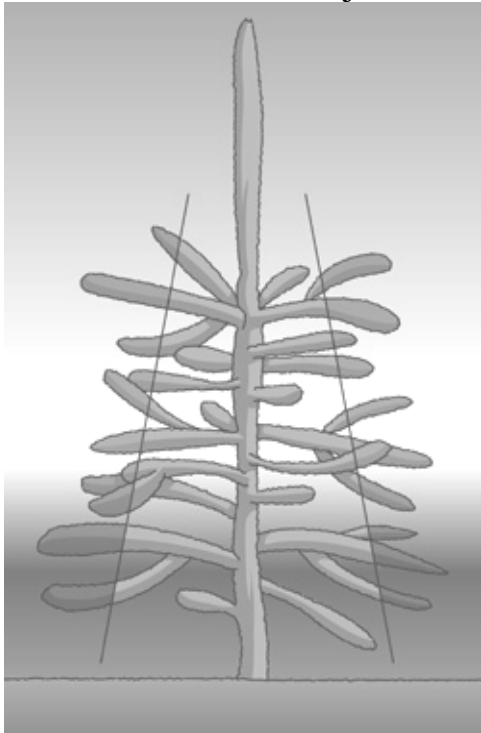
- Muista suojata havukasvit kevättauringolta pari ensimmäistä kevättä istutuksen jälkeen esim. käärimällä ne hallaharsoon).

HOITOLEIKKAUKSET

- Puita ja pensaita leikataan yleensä loppu talvesta, aikaisin keväällä ennen silmujen puhkeamista. Leikkauksissa olisi kuitenkin parempi kääntyä puutarha-alan asiantuntijoiden puoleen.
- Omenapuun leikkausohjeet:

Kuusiaidan leikkausohjeet:

- Kuusiaita pidetään kapeana leikkauksilla. Taimien leikkaaminen aloitetaan hyvissä ajoin – jo istutusta seuraavana talvena, jotta aidasta tulisi mahdollisimman tuuhea. Kuusiaitaa leikataan aluksi vain sivuilta: viimeisintä vuosiversoa jätetään vain muutama senttimetri. Latva leikataan vasta, kun taimi on saavuttanut halutun korkeuden. Hyvä näkö-, tuuli- ja pölysuojan antaa 150 - 200 cm korkea aita.
- Muita leikatuksi aidaksi sopivia lajeja ovat mm. marjakuuset (*Taxus*), serbiankuusi (*Picea omorika*), lehtikuuset (*Larix*), kanadantuijan (*Thuja canadensis*) lajikkeet.
- Mahlavuodon takia koivua, vaahteraa ja prunus-sukuiset (tuomet, kirsikat ja luumut) leikataan loppukesällä, jos se on tarpeen.

- Marjapensaiden leikkausohjeet:
Hoitoleikkaus:

- Marjapensaat leikataan lepotilassa eli lehdettöminä. Hyvä leikkausaika on maaliskuuhuhtikuussa. Säännölliset leikkaukset aloitetaan, kun istutuksesta on viisi vuotta.
- Poistettavat oksat katkaistaan oksasaksilla mahdollisimman läheltä maan pintaa.
- Poista ensimmäiseksi sairaannäköiset, kuivuneet ja revenneet oksat.
- Poista maata vasten painuneet oksat.
- Poista vanhimmat oksat. Ne ovat paksuimpia, pinnaltaan tummia, hilseileviä ja sammaloituneita.

- Alasleikkaus:

- Puut on tarkoitettu yksirunkoiseksi, joten juuresta kasvavat versot tulisi poistaa. Kuolleita oksia voi poistaa milloin tahansa.
- Köynnöksiä siistitään harvennusleikkauksella ja leikkaamalla versoja estetään kasvamasta kattorakennelmien sisälle. Villiviini leikataan loppukesällä keväisen mahlavuodon vuoksi.
- Arat perennat on syytä suojata talveksi havuilla.
- Alppiruusut suojataan tammikuussa pakkaslumella ja keväällä maa yritetään saada sulamaan mahdollisimman nopeasti (esim. kastelemalla lämpimällä vedellä).

NIITYN HOITO

- Ensimmäinen vuosi

Ensimmäisenä kesänä niityllä kukkivat yksivuotiset kukat. Monivuotiset kasvit kasvattavat lehtiruusuketta ja juuristoa. Pieni lehtiruusuke on tunnistettavissa vasta myöhään syksyllä. Vältä rikkakasvien kitkemistä juurineen, jotta niittykukkien pienet taimet eivät lähde juuripaakun mukana maasta. Rikkakasvit niitetään ja varret kerätään heti pois. Niitä yli 15 cm korkeudelta, jotta kukkien lehtiruusukkeet säästyvät. Niiton voi tehdä useasti kesän aikana.

- Jatkohoito seuraavina vuosina

Niitty niitetään kukinnan päätyttyä elo-syyskuussa. Paras niittosää on poutajakson aikana. Jätä niittojäte maahan muutamaksi päiväksi, jotta siemenet ehtivät varista maahan. Niittojäte korjataan pois, jotta kasvimassa ei tukahduttaisi alla olevia kasveja. Jos niitylle ilmaantuu puiden taimia, ne poistetaan heti juurineen.